

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 760/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Belicom, Konventná 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 1 T 49/2013-322 z 2. februára 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2 To 48/2015 z 8. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“)

č. k. 1 T 49/2013-322 z 2. februára 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 48/2015 z 8. marca 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“). Dňa 2. júna 2016 sťažovateľ doručil ústavnému súdu kópiu napadnutého rozsudku krajského súdu. K dodatočnému doručeniu tohto rozsudku pristúpil z dôvodu, že tento mu bol doručený až 30. mája 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného zo spáchania prečinu útoku na orgán verejnej moci podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a bol mu uložený peňažný trest v sume 300 €.

Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie z 13. februára 2015, ktorým napádal všetky výroky, ako aj konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku okresného súdu, a žiadal, aby krajský súd „*po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolanie ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo zrušil napádaný rozsudok vo všetkých jeho výrokoch podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2 v spojení s § 317 ods. 1 Tr. por. po preukázaní, že napádané výroky rozsudku sú nesprávne nezákonné po preukázaní naplnenia dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2 v spojení s § 317 ods. 1 Tr. por.*“ a následne, aby krajský súd buď „*podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že podľa § 285 písm. a) resp. b) resp. c) Tr. por. oslobodí obžalovaného spod obžaloby, keďže nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný resp. skutok nie je trestným činom resp. nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný resp. skutok nie je trestným činom*“, alebo aby krajský súd „*podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie vo veci v potrebnom rozsahu s vykonaním dokazovania v zmysle intencií obhajoby resp. zistení odvolacieho súdu (§ 317 ods. 1 v spojení s § 371 ods. 1 Tr. por.) pre náležité objasnenie veci a v zmysle dôvodov predom uvedených (§ 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. por.)*, aby súd prvého stupňa v potrebnom rozsahu vec znovu prejednal a rozhodol, kde súd prvého stupňa bude podľa § 327 ods. 1 Tr. por. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a bude povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadi“. Následne sťažovateľ podaním z 24. marca 2015 svoje odvolanie odôvodnil.

Sťažovateľ uvádza, že krajský súd na verejnom zasadnutí, na ktorom bol aj on prítomný, napadnutým rozsudkom zrušil rozsudok okresného súdu a sťažovateľa uznal za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a uložil mu peňažný trest v sume 300 €. Sťažovateľ namieta, že krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu len kvôli nesprávnemu označeniu trestného činu. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 8. marca 2016, no ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu mu tento rozsudok ešte nebol doručený.

Sťažovateľ zastáva názor, že okresný súd aj krajský súd ho nesprávne uznali za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, keďže jednoznačne existovali dôvody len na jeho oslobodenie podľa § 285 písm. a), resp. písm. b), resp. c) Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa okresný súd aj krajský súd svojím konaním a rozhodnutím porušili jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočívajúce v „*odňatí prístupu k súdu*“.

Sťažovateľ uvádza, že okresný súd po tom, čo mu krajský súd zrušil rozhodnutie a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, doplnil dokazovanie opätovným výsluchom sťažovateľa, poškodeného a vykonaním konfrontácie medzi sťažovateľom a poškodeným. Sťažovateľ uvádza, že sa plne stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu v napadnutom rozsudku, pokiaľ ide o „*údajne konanie obžalovaného, ktoré prokurátor kvalifikoval ako zločin útoku na verejného činiteľa v štádiu pokusu podľa § 323 ods. 1 písm. b), ods. 2) písm. d) v spojení s § 14 ods. 1 Tr. zákona*“. Podľa sťažovateľa okresný súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, že na základe vykonaného dokazovania sťažovateľ nechcel napadnúť, resp. nejakým iným spôsobom nenapadol príslušného prokurátora, tiež súhlasí, že nebolo nijako preukázané, že by použil čo i len minimálne fyzické násilie voči poškodenému. Nesúhlasí však so závermi okresného súdu ani krajského súdu, ktorý jeho konanie kvalifikoval ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Podľa sťažovateľa nebol preukázaný skutkový stav bez dôvodných pochybností v súlade so zásadami podľa § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku tak, aby bolo možné dospieť k záveru, že sa skutok stal.

Sťažovateľ zastáva názor, že záver okresného súdu aj krajského súdu, že sa skutok stal, je nesprávny. Vo veci konajúce súdy k nemu dospeli len na základe výpovede poškodeného, sťažovateľa a ich vzájomnou konfrontáciou. Sťažovateľ namieta, že žiaden svedok, najmä príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorí *«vykonávali stráž vo vestibule budovy súdu, nepočuli žiadne slová zo strany obžalovaného na adresu poškodeného, ktoré by čo i len nasvedčovali akúkoľvek formou vyhrážania sa. Títo svedkovia viac menej zhodne uviedli, že počuli hlučnejšiu výmenu názorov (aj tieto skutočnosti však na hlavnom pojednávaní pred súdom neboli hodnoverne preukázané), videli obžalovaného gestikulovať, avšak nikto nevidel, aby obžalovaný sa na poškodeného zahnal alebo uviedol na jeho adresu akékoľvek vyhrážky. Obžalovaný počas celého konania, tak prípravného ako aj súdneho popieral, že by sa poškodenému vyhrážal. Uvedený skutkový záver si súd jednostranne osvojil iba z výpovede poškodeného. Výpoveď obžalovaného (sťažovateľa) súd prakticky nezobral vôbec do úvahy, a to s odôvodnením, že „práve skutočnosť, že obžalovaný bol rozčúlený, navodzuje záver, že obžalovaný si prakticky ani nepamätá poriadne, čo hovoril“.* Súd ďalej v odôvodnení napádaného rozsudku uvádza, že *„obžalovaný je značne impulzívny typ človeka. Aj z tohto dôvodu potom súd nemal dôvod pochybovať o výpovedi poškodeného o tom, že poškodenému zakričal,*

i chce na...“». Sťažovateľ namieta, že okresný súd dospel k skutkovým záverom na základe voľnej úvahy o jeho povahe a bez toho, aby mal bez dôvodných pochybností preukázané, čo skutočne povedal. Podľa sťažovateľa *„takáto úvaha súdu (prvostupňového aj odvolacieho) o údajnom spáchaní skutku na základe domnienky /BEZ ZNALECKÉHO SKÚMANIA ČI SŤAŽOVATEĽ JE KONFLIKTNEJ POVAHY/ súdu, že rozčúlenie sťažovateľa dokazuje spáchanie skutku, ktorý by údajne vykazoval znaky prečinu podľa § 324 ods. 1 písm. b) TZ, nemá oporu v zákone ani v ustálenej súdnej praxi Najvyššieho súdu SR a predstavuje zásadné porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces spočívajúci v odmietnutí práva sťažovateľa na prístup k súdu. Navyše rozčúlenie obžalovaného nebolo nijako preukázané, aj samotný obžalovaný túto skutočnosť nikdy vo výpovediach (v prípravnom konaní aj v konaní pred súdom) nikdy nespomínal.“.*

Sťažovateľ namieta, že jeho vina bola podľa napadnutého rozsudku okresného súdu dokázaná iba výpoveďou poškodeného, pričom jeho obranu okresný súd nezobral do úvahy pre jeho „údajnú“ impulzívnu povahu. Sťažovateľ zastáva názor, že ak bol okresný súd toho názoru, že nie je dôvod pochybovať o výpovedi poškodeného, je nevyhnutné poukázať na jeho výpoveď v konaní pred súdom a v prípravnom konaní, kde *«poškodený uviedol, že mu sťažovateľ „začal mávať pästou pred nosom“, čo sa však nepotvrdilo. Z výsluchu svedkov ako aj z videozáznamu je zrejmé, že obžalovaný mohol počas komunikácie gestikulovať, avšak žiadny svedok nepotvrdil a ani to nie je poznateľné z videozáznamu, že by obžalovaný skutočne použil zovretú päšť voči poškodenému. Preto ani táto výpoveď poškodeného ohľadom zovretej päste sa javí ako dôveryhodná, dokonca ako nepravdivá.»*. Podľa sťažovateľa je chybou krajského súdu, že neumožnil na verejnom zasadnutí prehratie videozáznamu. Týmto krajský súd *„odobral sťažovateľovi právo obhajoby a odmietol mu prístup k súdu“*.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že v konaní nebolo preukázané ani to, že *„údajné prednesenie hrozby zo strany obžalovaného bolo prednesené vážne v úmysle pôsobiť na výkon právomoci poškodeného“*. Podľa sťažovateľa *„súd na jednej strane bezvýhradne uveril poškodenému jeho výpoveď ohľadne údajných vyhrážok, na druhej strane jeho výpoveď ohľadne zaháňania obžalovaného zovretou pästou na poškodeného, ako aj výpoveď ohľadne okolností, podľa ktorej mala manželka obžalovaného zabrániť obžalovanému fyzicky napadnúť poškodeného, sa vôbec nepotvrdila“*. Vzhľadom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že ani výpoveď poškodeného nie je úplne dôveryhodná, pretože bola sčasti súdom vyvrátená. Podľa neho za okolností, keď v prípade existuje viacero pochybností, nemožno preukázať naplnenie objektívnej stránky už uvedeného prečinu iba na základe výpovede poškodeného, ktorá sa okrem iného sčasti ukázala nepravdivá.

Sťažovateľ uvádza, že *„právna kvalifikácia skutku v napádanom rozsudku je založená na § 324 ods. 1 písm. b) TZ – v konaní sa však vôbec nepreukázalo, že by sa obžalovaný poškodenému vyhrážal ublížením na zdraví alebo spôsobením malej škody PRE VÝKON právomoci verejného činiteľa. Skutočnosťou o vyhrážaní PRE výkon právomoci*

verejného činiteľa NEMÔŽE byť list [REDAKOVANÉ] (ktorá nie je sťažovateľom) o tom, že zoberú spravodlivosť do vlastných rúk, keďže táto skutočnosť nebola preukázaná a najmä nijako nesúvisí s týmto poškodeným.

K tejto okolnosti útoku PRE VÝKON právomoci verejného činiteľa súd vôbec NEVYKONAL dokazovanie. Aj preto je nevyhnutné, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní obžalovaného voči napádanému rozsudku v zmysle vyššie uvedeného.“

Vzhľadom na už uvedené namietané pochybenia okresného súdu preto podľa názoru sťažovateľa krajský súd pochybil o to viac, keď na verejnom zasadnutí odmietol návrh jeho obhajcu na prehratie záznamu z bezpečnostnej kamery, vykonanie konfrontácie medzi sťažovateľom a poškodeným, doplnenie dokazovania pribratím znalca z odboru psychológie na vyšetrenie sťažovateľa na účely potvrdenia o nekonfliktnosti jeho osoby. Sťažovateľ uvádza, že jeho nekonfliktnosť preukázal na verejnom zasadnutí listinami z jeho práce (služobná charakteristika sťažovateľa ako policajta, ďakovný list osoby, ktorej sťažovateľ v práci pomohol pri výkone služby policajta, pozn.). Týmto postupom krajský súd podľa sťažovateľa v rozpore s jeho povinnosťou podľa § 2 ods. 10 a 12 Trestného poriadku odmietol sťažovateľovi prístup k súdu a porušil jeho právo na spravodlivý súdny proces.

Podľa tvrdenia sťažovateľa nedostatkom napadnutých rozhodnutí konajúcich súdov bolo aj to, že vo veci konajúce súdy nevypočuli k verbálnym prejavom sťažovateľa a poškodeného aj ďalších svedkov, tak ako to krajský súd nariadil v predošlom uznesení č. k. „2 To/24/201-306 z 1. 10. 2014“, a tiež to, že skutkový stav nepreukazujúci naplnenie predmetného prečinu potvrdili aj svedkovia [REDAKOVANÉ], podľa ktorých sťažovateľ reagoval na slovo „hajzel“ vyslovené zo strany poškodeného. K porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo aj tým, že po vykonaní jednotlivých dôkazov nebolo sťažovateľovi umožnené vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom, nebolo mu riadne umožnené klásť svedkom otázky, čo vyplýva z jednotlivých zápisníc z hlavných pojednávaní vykonaných na okresnom súde. Tiež aj tým, že verejné zasadnutie o odvolaní sa uskutočnilo aj napriek neprítomnosti poškodeného, s ktorým sťažovateľ žiadal vykonať konfrontáciu. Podľa sťažovateľa tak neboli splnené zákonné podmienky na vykonanie verejného zasadnutia bez prítomnosti poškodeného, ktorého

výpoveď má zásadný význam pre posúdenie tejto veci. Sťažovateľ namieta aj to, že v konaní nebol vypočutý priama svedkyňa [REDACTED].

V závere sťažovateľ uvádza, že „nezanedbateľnou okolnosťou vo veci je osoba [REDACTED] – príslušníka PZ SR, ktorý v rámci štruktúry policajného zboru zjavne prichádza do styku s orgánom, kde pracuje poškodený t. j. prokuratúrou a podľa sťažovateľa sa skrz prokurátora môže mstiť sťažovateľovi z titulu ich vzájomných susedských sporov“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd rozsudkom pod sp. zn. 2 To/48/2015 z 8. 3. 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T/49/2013-322 z 2. 2. 2015 porušil základné právo [REDACTED], zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudkom pod sp. zn. 2 To/48/2015 z 8. 3. 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T/49/2013-322 z 2. 2. 2015 a prikazuje Okresnému súdu Považská Bystrica sp. zn. 1 T/49/2013, aby vo veci opätovne konal a rozhodol.

[REDACTED]
sa priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 € (2 úkony právnej služby po 143 € – prevzatie a príprava zastúpenia 3. 5. 2016, sťažnosť 5. 5. 2016; 2 x režijný paušál po 8,58 €), ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. Petra Belicu vedený v Tatra banke, a. s.: [REDACTED], a to do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Na záver sťažnosti sťažovateľ pripojil aj svoje stanovisko, ktoré písal v prvej osobe, v ktorom podrobne opísal celý priebeh udalostí, ktoré podľa neho súvisia s konaním vo veci, a zároveň poukázal na absurditu celého prípadu, nedostatky svojho predchádzajúceho obhajcu, konanie poškodeného a jeho rozhovor so sudcom okresného súdu, po ktorom ho okresný súd po vrátení veci na nové konanie uznal za vinného.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu je sťažnosť zjavne neopodstatnená vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Predmetom predbežného prerokovania sťažnosti bolo sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu a rozsudkom krajského súdu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že k porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť tým, že mu bol zo strany vo veci konajúcich súdov odmietnutý prístup k súdu, pretože nerozhodli v súlade s jeho názorom. Sťažovateľ v sťažnosti napáda skutkové zistenia, hodnotenie dôkazov, nevykonanie niektorých obhajobou navrhovaných dôkazov a nedostatočné vysporiadanie sa s jeho námietkami.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

Článok 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (IV. ÚS 115/07). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nie je medzi základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto sa ich namietané porušenie skúma spoločne.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal preto krajský súd. Sťažovateľ právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku okresného súdu využil a krajský súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). Ústavný súd preto v zásade nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010).

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na poskytnutie ochrany len v tých prípadoch, ak porušenie procesných práv účastníkov konania, ktoré sú chránené zákonmi, by znamenalo súčasne aj porušenie základných práv alebo slobôd deklarovaných ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (IV. ÚS 287/04). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00).

Z týchto hľadísk ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu napadnutého rozsudku krajského súdu.

Krajský súd na verejnom zasadnutí 8. marca 2016 napadnutým rozsudkom podľa § 321 ods. 1 písm. b) a d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a sťažovateľa podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku uznal vinným zo spáchania prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo mu uložil peňažný trest v sume 300 € a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že obsah sťažnosti sťažovateľa, ktorú predložil ústavnému súdu, je v podstate zhodný s obsahom jeho odvolania, ktoré podával proti rozsudku okresného súdu. Krajský súd po oboznámení sa s predmetom veci, odvolaním sťažovateľa a návrhmi obhajcu sťažovateľa na doplnenie dokazovania, doplnil dokazovanie prečítaním predložených listinných dôkazov a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania odmietol. Podľa krajského súdu okresný súd v záujme zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy, ktoré správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti tak, ako mu ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku, a dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku aj podrobne a vecne správne v napadnutom rozsudku odôvodnil. Krajský súd vzhľadom na vykonané dôkazy, na ktoré poukázal okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré podľa neho na seba nadväzujú, navzájom sa podporujú a dopĺňajú, nemal pochybnosti o vierohodnosti a správnosti skutkových zistení. Následne krajský súd po zhrnutí výpovedí sťažovateľa, poškodeného a svedkov k veci uvádza: *«Po vyhodnotení vyššie uvedených výpovedí spolu s ďalšími vykonanými dôkazmi považoval aj odvolací súd obranu obžalovaného, spolu s tvrdením svedkyne [REDAKOVANÉ], že obžalovaný sa nijako nevyhrážal poškodenému a nehrozil mu päšťou, za vyvrátenú, pretože takéto tvrdenie je v rozpore s objektívnym dôkazom a to snímkami z bezpečnostnej kamery, ktoré sú založené v trestnom spise na čl. 172-173 (čas 13:42:08 a 13:42:08), na ktorých vidno, že obžalovaný najskôr kráča s rukou zovretou*

v päšť smerom k poškodenému a následne stojí v bezprostrednej blízkosti poškodeného a pravú ruku má vystretú smerom k jeho tvári. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že obžalovaný skutočne použil hrozbu päťou voči poškodenému, čo napokon korešponduje s výpoveďou poškodeného [REDAKOVANÉ]. Preto aj krajský súd považoval za pravdivú výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] i v rozsahu týkajúcom sa použitých verbálnych vyhrážok obžalovaným na jeho adresu. Pokiaľ ide o výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pracovníkov justičnej stráže Okresného súdu v Žiline, tieto v podstate iba potvrdili, že došlo k nejakému slovnému konfliktu, ktorého podstatný priebeh však nevideli, čo tiež potvrdzujú sekvenčné snímky z bezpečnostnej kamery, na ktorých vidno, že ku vchodovým dverám súdu z vnútornej strany prišla najskôr svedkyňa [REDAKOVANÉ], avšak už za situácie, keď obžalovaný stál pri poškodenom s rukou pri tele. Až následne prichádzali ďalší dvaja príslušníci ZVJS. Pokiaľ obhajoba uvádzala, že svedkovia [REDAKOVANÉ] potvrdili, že obžalovaný sa pýtal poškodeného, či mu povedal, že je „hajzel“, čo by nasvedčovalo výpovedi obžalovaného, takéto tvrdenie nie je namieste. Len svedok [REDAKOVANÉ] uviedol, že počul ako sa pýtal niekto niekoho „ty si o mne povedal, že som kokot?“. Nevedel však, kto sa to koho pýtal. Pritom použité slová nasvedčujú tomu, že sa to pýtal práve poškodený obžalovaného, pretože i sám obžalovaný tvrdil, že mal poškodený na jeho adresu použiť slovo „hajzel“ a nebol by teda dôvod, aby obžalovaný kládol otázku s použitím iného slova.

Uvedené skutočnosti sú len tie najdôležitejšie, na ktoré krajský súd považoval za nutné poukázať z hľadiska skutkového stavu, ktorý aj podľa presvedčenia odvolacieho súdu bol okresným súdom na základe vykonaného dokazovania správne ustálený, pričom odvolanie obžalovaného v tejto časti nie je dôvodné.»

Krajský súd sa vysporiadal aj s námietkou sťažovateľa týkajúcou sa toho, že okresný súd napriek príkazu krajského súdu po vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie nevypočul všetkých svedkov, pričom k tomu uvádza: „Pokiaľ obhajoba vytykala okresnému súdu, že po predchádzajúcom vrátení veci prvostupňovému súdu nevypočul ďalších svedkov okrem obžalovaného a poškodeného k verbálnym prejavom pri skutku a tiež neoboznámil na hlavnom pojednávaní obrazový záznam z bezpečnostnej kamery, odvolací súd k tomu uvádza, že všetci do úvahy prichádzajúci svedkovia vo veci boli

vypočutí a pokiaľ okresný súd už nepovažoval za nutné pre náležité objasnenie veci opakovane vypočúvať týchto svedkov, nie je mu o vytknúť.“

Vo vzťahu k nevyhoveniu návrhu sťažovateľa na doplnenie dokazovania prehratím kamerového záznamu a pribratím znalca do konania krajský súd uviedol: *„Napokon, čo sa týka neoboznámene záznamu z bezpečnostnej kamery, k tomu je nutné uviesť, že kamera robí sekvenčné zábery, ktoré boli do spisu založené ako fotokópie zachytávajúce rozhodujúcu časť skutku, ktoré súd ako dôkaz vykonal na hlavnom pojednávaní. Preto nepovažoval ani odvolací súd pre rozhodnutie za nevyhnutné, aby bol záznam na hlavnom pojednávaní vykonaný jeho prehrávaním. Odvolací súd odmietol tiež doplnenie dokazovania pribratím znalca z odboru psychológie, ktorý by mal preukázať, že obžalovaný nie je konfliktnej povahy, nakoľko pre rozhodnutie takéto dokazovanie považuje za nadbytočné. Ani prípadné konštatovanie, že obžalovaný je nekonfliktnej povahy, by samo o sebe nemohlo nevyhnutne viesť k záveru, že sa skutku, tak ako je uvedený v napadnutom rozsudku, dopustil.“*

Vo vzťahu k právnomu posúdeniu konania sťažovateľa krajský súd uviedol: *„Pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovaného, okresný súd správne vyhodnotil dôkaznú situáciu s tým, že oproti podanej obžalobe je nutné skutok kvalifikovať ako prečin podľa § 324 ods. 1 písm. b), pretože sa inému vyhrážal ublížením na zdraví a to pre výkon právomoci verejného činiteľa. Ako už konštatoval aj okresný súd, z celkového konania obžalovaného ako aj z ostatných svedeckých výpovedí, najmä fotodokumentácie, ktorá zaznamenala v podstate v sekundových sekvenciách konanie obžalovaného, nebolo preukázané, že by obžalovaný fyzicky napadol alebo chcel napadnúť poškodeného, čo napokon korešponduje s výpoveďou samotného poškodeného, z ktorej výpovede vyplýva, že k fyzickému kontaktu zo strany obžalovaného voči jeho osobe nedošlo. Vyhodnotením všetkých sekvenčných snímok možno taktiež teda dospieť k záveru, že ak by obžalovaný mal úmysel fyzicky zaútočiť na osobu poškodeného, mohol tak urobiť v momente tak, ako je to zachytené na týchto snímkach a to na snímkach, ktoré sú vo vyšetrovacom spise na čl. 172-173, z ktorých je tiež zrejmé, že v útoku obžalovaného na poškodeného by mu mala zabrániť*

jeho manželka. Zo strany obžalovaného však došlo k verbálnym vyhrážkam na adresu poškodeného ako prokurátora a to práve pre výkon jeho funkcie v inej trestnej veci, preto správne na rozdiel od obžaloby okresný súd skonštatoval, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky znaky uvedeného prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Odvolaací súd však zistil pochybenie okresného súdu vo výroku rozsudku, keď pri právnej kvalifikácii síce použil číselné označenie prečinu (§ 324 ods. 1 písm. b) Tr. zák.), avšak s uvedeným nekorešponduje slovné pomenovanie prečinu (prečin útoku na orgán verejnej moci). Z uvedených dôvodov potom z podnetu odvolania obžalovaného musel odvolaací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že uznal obžalovaného vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Tr. zák. na rovnakom skutkovom základe, tak aby výrok o vine bol správny. “

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, uviedol, o ktoré dôkazy oprel svoje závery a prečo odmietol vykonať navrhované dôkazy. Krajský súd v napadnutom konaní postupoval v medziach svojej právomoci, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne udržateľné. Napadnutý rozsudok je podľa názoru ústavného súdu aj náležite odôvodnený.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že neboli splnené zákonné podmienky na vykonanie verejného zasadnutia bez prítomnosti poškodeného, ústavný súd zastáva názor, že táto nie je na mieste. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 8. marca 2016, ktorú sťažovateľ priložil k sťažnosti, vyplýva že predseda senátu krajského súdu po zistení neprítomnosti poškodeného, ktorému bolo doručenie upovedomenia riadne vykázané, najskôr zisťoval u prokurátorky, obhajcu sťažovateľa a sťažovateľa, či trvajú na prítomnosti poškodeného, a následne po tichej porade senátu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti poškodeného, pretože sú na to splnené

zákonné podmienky, s tým, že nepovažoval za potrebné vypočúvať poškodeného. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Trestný poriadok umožňuje vykonať verejné zasadnutie aj bez prítomnosti poškodeného.

Vo vzťahu k sťažovateľovmu nesúhlasu so spôsobom hodnotenia dôkazov ústavný súd poukazuje na to, že všeobecné súdy hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku, ktorý vyplýva zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že mu bolo odňaté právo na prístup k súdu, pretože vo veci konajúce súdy rozhodli v rozpore s jeho názorom, ústavný súd poukazuje na to, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa ním navrhovaného spôsobu hodnotenia dôkazov alebo právo na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania (napr. IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom sťažovateľom označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho návrhmi uplatnenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2016